

ΣΗΜΑΙΑ, Καλωμάτας 7-2-2003

Δύσκολα αλλά ηρωικά χρόνια (1939-1943)

Σ' ένα έντυπο - «ΤΟ ΜΠΟΥΡΤΖΙ» Μεθώνης - που έπεσε στα χέρια μου, διάβασα ότι ο Δήμος Μεθώνης τιμμά τους Μεθωνάιους που έπεσαν πολεμώντας όπου το καθήκον και η Πατρίδα τους έταξαν.

Μεταξύ των άλλων έγιναν και τ' αποκαλυπτήρια της πρωτομής του ήρωα, ικαρού, Κώστα Ψη-λογιάννου.

Συγκινήθηκα! Συγκινήθηκα βαθιά από το κείμενο που διάβασα, αφού με μετέφερε 64 χρόνια πίσω, στο 1939.

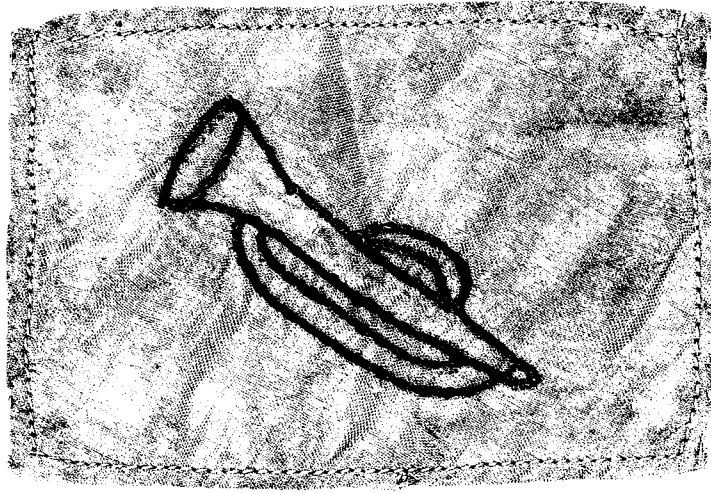
Μαθητάκος εγώ τότε στη Βαθ τάξη του 8ταξίου Γυμνασίου Πάφου. Σ' όλα τα σχολεία οι μαθητές των κατώτερων τάξεων θαμνίσουν, κμαρώνουν, χαίρονται, παρατηρούν τις καλές επιδόσεις, εκδηλώσεις και γενικώς τη συμπεριφορά των μεγαλύτερων και κυρίως των τελεφεριτών μαθητών και αυτές οι παραστάσεις χαρακτηρίζονται βαθιά, ανεξίτηλα και τοποθετούνται στην «αποθήκη» της δυνατής παιδικής μνήμης.

Στις επισήμες γιορτές και τελετές - τότε - όλοι ντυμένοι με τη στολή -βαθιά μπλέ - της Ε.Ο.Ν. (Εθνική Οργάνωση Νεολαίας). Η Σημαία με τους παραστάτες, οι βαθμοφόροι, διμοιρίτες κ.λπ. και όλη η παράταξη στις θέσεις τους.

Υπήρχε και ένας με κάποια σχετική αυτονομία, είχε χωριστή, διαφορετική θέση, βαδίζε κοντά, πίσω από τη Σημαία. Ήταν ο σαλπιγκτής!

Είχε κάτι διαφορετικό, ξεχωρό, εντυπωσιακό. Τον θαύμαζα. Ειθετηνής, αρκετά ψηλός, κμαρωτός, λεβεντόκορμος και σβέλτος. Τη φαρδιά εξωτερική σκάλα του Γυμνασίου την ανέβαινε από κάτω μέχρι επάνω με δυο ανάλαφρα πηδήματα. Όχι σκαλι-σκαλι. Είχε ξεχωριστή στολή. Κίτρινο σφίτι (κορδόνι) γύρω από τον γα-κά, ίδιο χρώμα με τη γυαλιότερη, λαμπερή σαλιπγγα, ολόξανθα μάλλια και καθαρό, φωτεινό πρόσωπο. Αυτό το τσίφο - δεν είναι υ-περβολή να πούμε - του προσέδιδε μία απολλωνια θεία όψη που τη λαμπρυνε ακόμη περισσότερο το σφουκουμα ότι είναι καλός μα-θητής και εξ' ίσου καλό παιδί, καλός χαρακτήρας. Ο σαλιπγκτής αυτός ήταν ο Κώστας Ψηλόγιανος!

Διατηρώ παραστάσεις και άλλων συμμαθητών του, αλλά ο Κώστας υπερέχει, έχει χωριστή θέση στη μνήμη μου.

Το 1940 πέτυχε στη σχολή Ικάρων. Με την κατάρρευση των δύο πολεμικών μετώπων δεν αποσύρθηκε οκτάδε. Αντίθετα ακο-λούθησε την ηρωική, ενδοξη πολεμική πορεία: Κρήτη, Παλαιστίνη, Ροδεσία, Ν. Αφρική, Χαρτούμι, όπου συνέχισε την εκπαίδευσή του και... άξιος χειριστής στα πολεμικά Χαρικαίν.

Έλαβε μέρος σε πολλές αποστολές. Η τελευταία (H-11-1943) στην Κρήτη. Στο ίδιο έντυπο («ΤΟ ΜΠΟΥΡΤΖΙ») και στην ε-μπεριστατωμένη ομιλία - στ' αποκαλυπτήρια - του δασκάλου Δ. Ψαλλίδα, μεταξύ των άλλων αναφέρονται: «... Τρεις μετά τα μεσα-νυχτά (H-11-43) ένα ηλεκτροφάνaro κινείται ανάμεσα στις σκη-νές των πυλόντων που είχαν αναλάβει την αποστολή (για την Κρήτη) και δίνει έγερση... οι Γερμανοί είχαν μεταβάλει την Κρήτη σε α-πορρητο φρούριο... με το γκρίζο πρωινό, άρχισε να προβάλλει η Κρήτη. Βλέπουν μια γερμανική φάλαγγα αυτοκινητών. Βυθίζονται και χτυπούν με όλα τα μέσα. Το αεροπλάνο του Σαρωνή χτυπή-θηκε και καρφώθηκε με τη μπη σε γερμανικό αυτοκίνητο της φά-λαγγας... Ο Ψηλόγιανος, για μία ακόμη φορά, βούτηξε... ένα κομ-μάτι πυρακτωμένο σίδερο, κερφώνεται στο μοτέρ... το αεροπλάνο- αρχίζει να καθιφορίζει προς τη θάλασσα... ένα παρακίτο αντιαιο-κό του στέλνει δεύτερο «μπουκετο» θανάτου... Πετούσε όλο δε-ξιά... Ο σύντροφος του Μάδεβμής βρισκεται δίπλα του. Του μιλά-ει με το ραδιόηλεκφωνο, αλλά δεν παίρνει απάντηση... το παλικάρι χτυπημένο πετά νεκρό... ο Ψηλόγιανος και ο Σαρωνής τωρθηκαν με όλες τις τιμές στο νεκροταφείο της Ιεράπετρας... οι Ιεραπε-τρήτες τους ράμπισαν με δάκρυα... ο Γερμανός διοικητής, απευθυ-νόμενος προς τους άντρες του τιμητικού αποσπασμάτος του, ει-πε: «... ο στρατιώτης όταν πολεμά, δεν ακουει άλλη φωνή παρα τη φωνή της Πατρίδας του. Σ' αυτή την επιτακτική φωνή υπακούοντας και οι μπροστά μας ευρισκόμενοι στρατιώτες, έπιασαν το καθήκον τους με θαυμαστή γεννασιότητα. Χθες μας χωρίζαν οι στρατιωτικές στολές και οι Σημαίες μας που ανήκαν σε διαφορετικές εχθρικές γραμμές πολέμου. Σήμερα όμως καλούμεθα ως στρατιώτες να πι-μήσουμε τους στρατιώτες που έπεσαν ηρωικά για την Πατρίδα τους. Αυτό καλείται κάθε γενναίος άντρας να πράξει!». (Τα παρα-πάνω λόγια όπως καταγράφηκαν από την Αεροδότη Κατασεναβίκη που εκτελούσε χρέη διερωμνεα).

Κάθε άνθρωπος έχει και κουβαλάει αρκετές μνήμες εφ' όρου ζωής από την παιδική του ηλικία. Έτσι κι εγώ. Μεταξύ των άλλων και τα πιο πάνω αναφερόμενα για τον ήρωα Κώστα.

Ναίαι καλά σφέροβα, ανήμδια, όλοι οι συγγειτες και οι συ-μπατριώτες Σου να σε θυμουνται, Κώστα, άξιο παλικάρι!!!